

[Steffensen.]

ret, ligesom der på mange andre områder er brug for lånemidler. Det er en selvfølge, at der er mange, som ikke kan komme rigtig i gang, ikke kan få det rigtige økonomiske udbytte af deres virksomhed, fordi de mangler de økonomiske midler. Vi ved jo også, at der er muligheder for at skaffe sig lån, selvom det bliver til en høj rente; disse lån har mange landmænd benyttet, når det gjaldt om at skaffe midler til forøgelse af deres produktion. Det lovforslag, som foreligger her, tager jo også sigte på finansiering. Det er rigtigt, at mange har brug for disse lån, men når jeg alligevel ikke kan give lovforslaget min tilslutning, er det, fordi den foreslåede finansieringsform ikke er den form, som jeg mener er mest naturlig. Det naturlige er jo, at folk sparer op. Opsparer landmændene mere, end de selv har brug for i deres bedrift, sætter de pengene ind i pengeinstitutionerne, banker og sparekasser, og har dem stående der som grundlag for videre finansiering. Vi ved jo, at dengang dansk landbrug havde sit gennembrud, skulle der også skaffes midler til bygning af mejerier og slagterier. Men dengang var det ikke staten, der finansierede, nej, det skete på en helt anden og mere naturlig måde.

Nu søger man at begrænse købekraften. Det er blevet nævnt her af det ærede medlem hr. Johs. Larsen (Tune), at man på den ene side forsøger at begrænse købekraften ved gennem skatter og bunden opsparing at opsuge den for store købekraft, på den anden side ønsker man fra det offentlige side at låne midler ud til finansiering. Jeg tror, det er en gal vej at komme ind på. Det er mit indtryk, at det skaber større tilfredshed for mennesker at opspare midler og sætte dem ind i pengeinstitutioner, end hvis de samme penge skal udredes som skatter og bunden opsparing. Det skaber utilfredshed. Derfor tror jeg, at vi må overveje at lade erhvervslevet i større udstrækning selv beholde sine midler, lade administrationen ske derude og lade erhvervslevet låne ad de naturlige veje, fremfor at opsuge pengene, lade det indbetale dem gennem større skatter for så at blive finansieret igen fra staten. Det er en udvikling, som jeg i alt fald er meget betænkelig ved, fordi den kræver større og større administration, og det er jo blevet fremhævet her, at administrationen var for langsommelig. Vi har fornylig behandlet et lovforslag, som gik ud på at decentralisere, så at landbrugsministeriet kunne afgive visse ting til jordlovsudvalget og til amterne, men det foreliggende lovforslag går faktisk ud på

en centralisering. Jeg tror, det er en forkert vej at gå, og derfor kan jeg ikke give tilslutning til lovforslaget, selvom jeg indrømmer, at der er brug for midlerne, og at fremskaffelse af lån er nødvendig, men jeg tror altså, at de skal fremskaffes på en mere enkel og naturlig måde, ude i erhvervslevet selv, fremfor at man skal gå vejen over statskassen.

Landbrugsministeren (Sønderup): Jeg vil gerne rette en tak til de ærede medlemmer, der har givet tilslutning til lovforslaget. Vedrørende det af det ærede medlem hr. Chr. J. Hansen rejste spørgsmål om renteberegningen kan jeg oplyse, at den normale løbetid for de hidtil givne lån rundt regnet har været 14 år. For kartoffellagrenes og for et enkelt andet områdes vedkommende har der dog været adgang til en forlænget afdragstid mod til gengæld at svare en højere rente. Et af de ændringsforslag, som er stillet i forbindelse med lovforslaget, tager bl. a. sigte på nu at gøre denne adgang general, giver altså adgang til at forlænge afdragstiden for alle lovforslagets områder.

Hvad angår udmålingen af rentens størrelse, er det et spørgsmål, som henstår til finansministerens afgørelse, men jeg kan oplyse, at den rentesats, man normalt har fastsat i forbindelse med en forlænget afdragstid, har været 4 pct.

Når det ærede medlem hr. Oluf Johansen beskæftiger sig med administrationen, vil jeg gerne sige til ham, at det er jo gået på dette område, som det er gået på andre områder: når man skal starte noget nyt, er der nogle børnesygdomme at overvinde. Det skyldes måske egentlig ikke i første omgang administrationen som sådan, det kan i lige så høj grad have relation til forholdene ude, hvor man ikke fra første færd har indstillet sig på at fremskaffe de papirer, man skal bruge. Det er mit indtryk, at der, som det går nu, ingen grund er til at anke over langsommelighed. Vi havde endog den tilfredsstillende i forrige uge i folketinget at få fremhævet det hurtige tempo i administrationen i landbrugsministeriet i forbindelse med Marshallånene som et skoleeksempel i forhold til et andet ministerium, som blev nævnt. Jeg skal dog ikke nævne navnet, enhver kan jo slå op og se det. Men der kan jo som sagt have været vanskeligheder at overvinde til at begynde med. Det er min erfaring, at der ikke er synderligt at klage over mere.

Jeg vil gerne gentage den tak, jeg rettede til at begynde med for den tilslutning, man har givet lovforslaget. Det er min bestemte opfattelse, at som lovforslaget nu fremtræder, vil det vise sig i endnu større udstræk-